

Ze mogen geen overbeet meer hebben, geen digibeet meer zijn.

'Een kind kan de was doen' wil in onze contreien zeggen dat iets eenvoudig is. Maar is het nog zo dat kinderen de was kunnen doen? Ik ken er geen één. Een kind mag geen overbeet meer hebben, geen digibeet meer zijn. Het moet van ons de allerbeste zijn en tegelijkertijd de gelukkigste, het unief is unaniem het minimum van de knappe koppen tot de traagste dyslecticus. Vrije tijd is niet meer vrij en vakantie niet vacant; een keur aan hobby's is de must voor elke pupil. Hobby's waarbij zowel het groepsgebeuren als de

individualiteit worden ontwikkeld. Sport, schone kunsten en meer van dat moois dat onze kinderen in onze straten kennelijk niet meer vinden, worden week in week uit met de paplepel binnengepropt, alsof de acht schooluren per dag daar nog niet tot stikkens toe in voorzien. 'Ik verveel me' is ketterij, "Ik heb het veel te druk" het nieuwe amen.

's Woensdags kinderteevee en vrijdagavond een quiz voor het hele gezin zijn al in de vorige eeuw voorbij gestreefd door een dermate ongebreidelde modderstroom van discutabele programma's dat ze een normaal mens moedeloos van onbeslistheid om acht uur in zijn bed zou doen belanden, met een borrel en een boek. Maar onze kinderen leven niet meer 'normaal', ze leven in Meerkeuzeland. De Meerkeuzelanders moeten voortdurend kiezen, in het geval van de teevee tussen tig kanalen, en honderden mogelijke en nog meer onmogelijke programma's. In hun keuze bijgestaan door digicorder, video, pc; apparaten die ze met virtuoze vingers weten te bespelen. Zo'n beetje zoals wij vroeger onze springtouwten draaiden; vanuit de losse pols en slechts halfbewust. Maar de adder onder het gras blijft lustig kronkelen, want de keuze heeft zich met al die digitale hulp uiteindelijk alleen maar verveelvoudigd.

's Zondags strak in het pak of in de mooiste jurk met het hele gezin naar de kerk en naderhand thuis de geur van vers gemalen koffie met zelfgebakken taart, en lekker met een stripboek op de bank is oude koek; om elf uur op een zondagochtend ligt het gezin tegenwoordig nog breeduit in de zure lappen; in coma van een hele week te veel teevee (alle opgenomen programma's nog bovenop de gewone hap) en de kindertjes van Meerkeuzeland mogen zelf bepalen wanneer ze opstaan en waaruit hun ontbijt bestaat en hun eventueel geloof ('Ik geloof niet in een oude man met een baard op een troon en ook niet in de kerk, maar ik geloof wel een in soort kracht...' is de godsdienst van vandaag, de mijne trouwens ook). Daarna is het huiswerk, huiswerk en nog eens huiswerk, je komt als ouders 's weekends nauwelijks nog de deur uit als je je kroost niet steeds alleen wilt laten zwoegen.

Over ouders gesproken. Kinderen moeten zich zo vaak soepeltjes, met intelligentie en eeuwig gepaste loyaliteit, en tegelijkertijd met een genadig gebrek aan geheugen bewegen tussen hun gescheiden ouders en hun verschillende nieuw samengestelde gezinnen, tussen de nieuwe huizen, steden, diverse scholen en vriendenkringen, dat je niet vreemd moet opkijken als de rek er al vroeg uit is en ze uitgeblust of onnatuurlijk opgepompt bij jeugdinstanties terecht komen.

Ik ben nog helemaal niet zo oud, maar op school kozen wij vroeger uit melk of appelsap en een avontuurlijke geest waagde zich aan het inruilen van zijn volkorenboterhammetjes met kaas tegen de hagelwitte sponzen met jam van een klasgenootje. Verder ging de keuze niet. In de school van mijn kinderen staan drank en 'voedsel'automaten waar ik een leesbril en een halve dag de tijd voor nodig heb om ze te ontcijferen. Onze kinderen hebben het vrijuit over wat rond gaat in de klas; pep, wiet, relatine, epo van een nierpatiënt die zijn porties verkoopt...

Bij het zoeken naar je ware vrienden is het hengelen in een troebele ton. Het natuurlijk straatbeeld is hiervoor niet meer bepalend, zoals vroeger de ene straat gezellig op vrijdagavond een robbertje vocht tegen de andere. Dat was tenminste duidelijk, iedereen wist wie de vriend was en wie de vijand. Nu komt je dochter lijkbleek naar beneden gewankeld omdat een vriendin haar geheime paswoord heeft gezien en via dat woord heeft ingebroken in haar chatbox en uit haar naam aan al haar vriendinnen een haatmail heeft gestuurd. En als je zoon een akkefietje heeft met zijn meisje krijgt hij de halve vrouwelijke stad op zijn pc om zich er even gemeen als anoniem mee te bemoeien. Zenuwziek word je ervan als ouder. En de kinderen lopen rond met stressverschijnselen die ADHD, Asperger, ADD, anorexia en depressie worden genoemd.

Ze moeten er onder al die omstandigheden nog goed blijven uitzien ook. Uiterlijk wordt in steeds extremere vorm de norm. Spiegel is hierbij de teevee, waar rond bedtijd nooit bedtijdprogramma's of zelfs maar jeugdprogramma's spelen, maar waar afgezien van moord, overspel en combinaties daarvan wekelijks in alle bedenkelijke variaties te zien is hoe men zich hoort te kleden, te kappen, te schminken, te ontharen, te ontkleden, te trimmen, te verbouwen, te schrapen, te plamuren en te onduleren; waar dagelijks total body make overs over de toonbank gaan als warme zoete broodjes. Mijn kind zei eens in volle ernst: "Ik heb gisteravond zo'n mooie film gezien, een natuurfilm volgens mij, de vrouw had tenminste geen siliconen."

Over alles moeten ze zich een mening kunnen vormen, (maar die mening geeft nooit wat terug). Ook in volle examentijd, de enige periode dat sommige ouders het nog voor elkaar krijgen (tegen de belofte van een volledig verzorgde trip naar Parijs bij goed gevolg) om de teevee uit de huiskamer te bannen, wordt de leerlingetjes tijdens het examen PBH of HIO of FNDIMSN of hoe dan ook de eeuwig onachterhaalbare afkortingen mogen klinken, gevraagd hun diepere zielenroerselen bij een actueel doch hen wegens de torenhoge werkdruk terecht volledig ontgaan nieuwsitem te beschrijven en als ouders weet je het ook niet, want tegen achten zit je nog te eten/examens te overhoren. Score: meestal een nul voor de moeite. Diepere boodschap: minder leren. Resultaat: andere nullen. Ik persoonlijk vind de druk op scholieren wegens deels klingklare onnozelheden dermate zwaar, dat ik niet snap dat we niet massaal de straat opkomen om ertegen te protesteren. Hierbij mijn revolte.

Op school begint onder de meiden van dertien jaar en jonger al een meedogenloze neerwaartse race naar maatje 34. De tanden moeten niet alleen twee volmaakt door beugels bedwongen bogen zijn, maar nu ook nog witter dan chemisch wit. Wie krullen heeft raakt met haar pracht gevangen in een hete tang, maar wie platte manen haar heeft wacht hetzelfde lot. In volle examentijd zelfs vieren ze de touwen van de discipline niet en worden de meisjes onderling afgerekend op wallen onder haar ogen en een lief buikje van de vele studiesnoeperij. De tegenmaatregelen vergen een wil van staal, ik zie het, bevend van – wat haar betreft - onwelkom medeleven bij mijn dochter aan: 's ochtends vroeg om vijf uur opstaan, leren tot haf acht, honderd buikspieroefeningen en dan een kwartier ijskoude melkkompressen op haar ogen. Geen ontbijt. De nacht tevoren om één uur, na een examen en daarna nog tien uur leren, zijn in strenge slagorde de juiste kleren klaar gelegd. Er mogen geen fatale fouten insluipen in de examentijd. Kinderarbeid anno 2010.

Geef mij maar de was, desnoods op de hand en in een oude zinken teil met een vierkant stuk Marseillezeep en pompwater... en daarna genieten van de wapperende kleren in de wind. En laat een kind in hemelsnaam een kind.

Ik neem in de komkommertijd een pauze van mijn stukkie's - zoals Kitty vander Weij ze altijd noemt - en meld me weer in september. Hierbij wil ik Kitty heel hartelijk bedanken voor het feit dat ze het voorbije jaar steeds de moeite nam om een stukje na te kijken voor het op de website kwam.